

9 november

Uppförsbacke för dansk grisexport

Herning, Danmark

Danmarks exportorienterade grisnäring tappar fart.

Grispriset ligger nu under EU-snittet och efterfrågan minskar på viktiga exportmarknader.

Även hemmamarknaden försvagas i takt med att konsumenternas köpkraft sjunker.

Det danska grispriset ligger nu under EU-snittet och efterfrågan minskar på viktiga exportmarknader. FOTO: JAN DJENNER/SCANPIX DANMARK/TT

TEXT Marcus Frennemark

Bondeägda Danish Crown, marknadsledande bland danska slakterier, har vant sina ägare vid att vara bland de högst betalande inom EU. Så är det inte nu.

– Vår konkurrensförmåga är kraftigt utmanad sedan mars 2022, sa Jais Valeur, koncernchef på Danish Crown, under den årliga Grisekongressen.

Bokslutsåret 2020-21, när exporten fortfarande tickade på som ett urverk, hade Danish Crown en betalningsförmåga som vida översteg såväl grannlandet Tyskland som EU-snittet. Under bokslutsåret 2021-22, som avslutades 30 september, ser det dock annorlunda

ut. Nominellt har noteringen visserligen inte sjunkit med mer än en 10-öring, men jämfört med konkurrentländerna har man tappat rejält med mark. I relation till Spanien, som är en tuff konkurrent, rör det sig om ett tapp på 85 danska kronor, DKK, per gris.

Nu är det på kostnadssidan som det hörs ett tickande när kraftigt stigande priser på foder, energi och pengar, hotar att brisera under fler än en dansk grisbonde.

Exporten till Kina minskar

Rådgivningsföretaget Seges har räknat ut att det för närvarande krävs drygt 15 DKK per kilo griskött för att nå upp till nollresultat. De senaste månaderna har Danish Crowns notering legat på 12,40 DKK kilot.

Kina är den stora exportmarknaden för dansk gris och som växte snabbt när afrikansk svinpest slog ut en stor del av kinesisk grisproduktionen. Men nu är grisuppfödningen i Kina på väg att återhämta sig och man kommer tillbaka i en modernare och rationellare kostym. – Vi ser en kraftfull industrialisering och tillväxt i kinesisk grisproduktion baserad på foder från världsmarknaden. Kina efterfrågar foder på en helt annan nivå än vad man har gjort tidigare, sa Jais Valeur.

Dramatiska förändringar

Men att kineserna köper råvaror till sitt grisfoder internationellt innebär att även de är utsatta för stigande priser på världsmarknaden för spannmål och soja.

– Det har skett dramatiska förändringar även i Kina de senaste månaderna. Noteringen på griskött höjs och det är ett gott tecken. Inflationen stiger och i Kina drivs den av priset på livsmedel och inte minst griskött, sa Jais Valeur.

Europeiskt griskött åter intressant för Kina

Ökande produktionskostnader inom Kina kan åter göra europeiskt griskött till ett intressant alternativ för kinesiska importörer.

Första halvåret 2022 halverades exporten av danskt griskött till Kina. Även om länder som Japan och Australien ökade sina köp från Danmark fick mer griskött avsättas inom EU.

Det ökade utbudet pressade priserna till producenterna, samtidigt som slutkonsumenterna fått se sin köpkraft sjunka rejält i många länder.

I många länder sjunker konsumtionen av griskött med Tyskland som det tydligaste exemplet. Där har dagligvaruhandelns försäljning minskat med 11 procent i volym och 5,3 procent i värde under perioden januari till augusti i år.

Ekonomisk oro bland konsumenterna

Endast 15 procent av Danmarks produktion av griskött avsätts på hemmamarknaden, men är naturligtvis en viktig bas. Kostnadsökningarna inom både primärproduktionen och det egna företaget summerar Jais Valeur till sex miljarder DKK.

– Högre produktionskostnader ska täckas av konsumenterna, men de är också utmanade sjunkande reallöner och inflation, konstaterar Jais Valeur och hänvisar till en opinionsundersökning där konsumenterna uttrycker en oro för sin ekonomi som är större än under både finanskris och pandemi.

Några snabba höjningar av noteringen kan han alltså inte ställa i utsikt till sina ägare, men ett fallande utbud inom EU är ett ljus i tunneln.

– Produktion faller. Exporten är utmanande, men den kan börja stiga igen under nästa år, sa Jais Valeur.

Dansk grisproduktion 2021 (2020)

Antal grisföretag: 2576 (2921)

- Därav med både suggor och slaktsvin: 1062 (1080)
- Därav med enbart suggor: 329 (427)
- Därav med enbart tillväxt-/slaktgris: 1185 (1414)

Producerade smågrisar: 33,0 miljoner (32,6 milj)

- Därav exporterade: 14,2 milj (14,8 milj)
- Därav uppfödda i Danmark: 18,8 milj (17,8 milj)
- Därav exporterade inför slakt: 0,3 milj (0,3 milj)
- Därav slaktade i Danmark: 18,5 milj (17,5 milj)

Export:

Värde: 32,955 miljarder danska kronor, mia DKK (35,798 mia DKK)

Grisexporten utgör 4,2 procent (5,1 procent) av all dansk export under året och 19,0 procent (21,7 procent) av livsmedelsexporten.

Kina var det viktigaste exportlandet även 2021. Dit såldes 521 621 ton griskött (532 922 ton) till ett värde av 8,223 mia DKK (9,282 mia DKK).

Exportvolymer, ton:

Utanför EU: Januari-juni 2022 (januari-juni 2021)

Kina: 152 477 (314 006)

Storbritannien: 73 070 (74 017)

Japan: 54 324 (47 443)

Australien: 29 842 (18 867)

USA: 28 643 (16 926)

Inom EU:

Tyskland: 219 520 (195 751)

Polen: 170 242 (135 081)

Italien: 73 329 (68 761)

Nederländerna: 14 340 (13 018)

Sverige: 14 011 (11 659)